

der har mulighed for at gå på efterløn, når de fylder 60 år. Det synes vi er positivt.

Gruppen af ledige på 55 og opefter, der opfylder betingelsen for ret til efterløn ved det 60. år, får nu ret til forlængede dagpenge, indtil de kan gå på efterløn, selv om de forbliver under hovedreglen om ret og pligt til aktivering. Jeg mener, at den mulighed burde omfatte alle 50-60-årige.

Når vi ser på den praktiske aktiveringsindsats i lovforslaget, hvor praktik på private virksomheder indgår, er det Dansk Folkepartis opfattelse, at der virkelig er gode muligheder for, at det kan medføre, at ledige i langt højere grad ansættes i ordinære job, og vi mener, at der primært skal sættes på oplæring og opkvalificering på det private arbejdsmarked.

Jeg er fuldt ud opmærksom på, at der naturligvis også er behov for en vis tilgang af arbejdskraft til både stat, amter og kommuner i forbindelse med almindelig afgang eller ændringer af systemer, som kræver nye medarbejdere, men det tror jeg heller ikke indebærer så store vanskeligheder, som der er med at få ledige i ordinære job på det private arbejdsmarked.

Jeg mener derfor, at dette lovforslag er et skridt i den rigtige retning, men vi må se, om det kan gøres bedre under udvalgsbehandlingen.

Dansk Folkeparti er under alle omstændigheder positivt indstillet, men der er en del i lovforslaget, vi ikke kan lide, nemlig § 27, stk. 3, der giver arbejdsministeren ret til at fastsætte regler for uddannelsesstilbud i udlandet med uddannelsesgodtgørelse.

Susanne Clemensen (CD):

På CD's landsmøde i november i år satte folketingsgruppen fokus på det, som vi i mangel af bedre forslag har kaldt et rarere samfund. Et rarere samfund opnås efter CD's opfattelse bl.a. også ved at bekæmpe det, som vi kalder systembeton og kassetænkning, der ofte udspringer af, at vanetænkning samt forældede ideologier og stålsatte principper får for meget indflydelse.

Samarbejdet mellem arbejdsmarkedets parter og samarbejdet mellem Socialdemokratiet og Venstre om arbejdsmarkedsreformen giver nok til dels holdbare løsninger, men er ikke nogen garanti for, at den ledige dagpengemodtager sættes i centrum. Et af vores ønsker, som vi også har fremført i sensommeren, har derfor

været, at den seneste arbejdsmarkedsreform skulle blødes op og gøres mere fleksibel.

Som et midterparti uden ideologiske eller traditionelle bindinger til den ene eller anden gruppe borgere eller til interesseorganisationer er vi formentlig et af de partier inden for forligskredsen, der bedst kan gøre opmærksom på, hvor arbejdsmarkedsreformen i højere grad end tilfældet er i dag bør tage hensyn til det enkelte menneske. Ofte er især reglerne på det arbejdsmarkedspolitiske område ganske detaljerede, og det kan betyde, at mennesker uforvarende kommer i klemme i det administrative system eller slet og ret føler sig mistænkeliggjort.

Vi er ganske tilfredse med de ændringer, som der i det her lovforslag lægges op til, og som jo altså er blevet til efter indgående drøftelser i forligskredsen. Særlig fleksibiliteten i aktiveringsindsatsen for ledige på 58 og 59 år er noget, som har ligget os meget på sinde.

Forhåbentlig er det dermed slut med at høre historier om, at 58-59-årige, der kan dokumentere at gå på efterløn som 60-årige, sendes ud i håbløse aktiveringsprojekter såsom »kend dig selv«-kurser og »hvordan man skriver en ansøgning«-kurser eller slet og ret varimestuer, der ikke har noget beskæftigelsesaspekt.

Vi er også utrolig tilfredse med, at 4-ugersreglen mellem aktiveringstilbudene afskaffes. Aktiveringen må nemlig ikke udvikle sig til at fokusere ensidigt på kvantitet frem for kvalitet. I det lange løb vil det givetvis også være mere økonomisk fordelagtigt at fokusere på mere individuelt tilrettelagte kurser.

En sidste ting, som vi gerne havde set ændret i CD, er spørgsmålet om de individuelle handlingsplaner. Vi er ikke tilfredse med, at der er mulighed for at fremsende en revideret handlingsplan sammen med et nyt tilbud til den ledige, uden at den ledige har været til en personlig samtale først. Det vidner om mangel på respekt for de mennesker, der er ledige, og det virker ikke særlig motiverende for den enkelte ledige.

Vi er enige om, at der ikke skal være frit valg på alle hylder, men igen er det kvantitet og kortsigtede økonomiske gevinster, der er drivkraften, og det ønsker vi ikke.

Vi er glade for, at arbejdsministeren har udtrykt samme holdning – om end vi ikke er enige i konsekvenserne heraf – og at arbejdsministeren derfor vil skrive ud til alle AF-regioner og præcisere, at skriftlig fremsendelse af en handlingsplan er en absolut undtagelse fra hoved-